

Helaas ongenueanceerde en onnodige polarisatie in natuurprogramma Vroege Vogels

Onze stichting Samenleving, Landbouw en Natuur (SLN) zet zich in voor een duurzame en evenwichtige balans tussen de belangen van de samenleving, de landbouw en de natuur. Drie onlosmakelijk verbonden pijlers voor een gezonde toekomst. In dit licht hebben we met interesse geluisterd naar de uitzending van Vroege Vogels van 20 oktober, waarin WUR-ecoloog Patrick Jansen in zijn column verschillende stellingen naar voren bracht over de staat van de natuur. Hoewel wij begrijpen dat hij aandacht wil vestigen op belangrijke ecologische kwesties, hebben wij bij een aantal van zijn uitspraken ernstige bedenkingen. Deze willen wij hierbij graag verduidelijken, vooral omdat er een aantal onwaarheden in staan.

Nederlandse inbreng

Allereerst stelt de heer Jansen dat Nederland niet vertegenwoordigd is op de VN-Biodiversiteitstop in Colombia. Volgens onze informatie is Nederland daar echter wel aanwezig met een zware ambtelijke delegatie, aangevuld met wetenschappers, natuurbeschermingsorganisaties, bedrijven en financiële instellingen. Daarnaast impliceert hij dat Nederland geen natuurherstelplan zou hebben. Het laatst ingediende Nationaal Biodiversiteitsstrategie en Actieplan van Nederland loopt tot 2020. Wat dat betreft is Nederland geen uitzondering; niet meer dan 35 van de 200 landen hebben een recenter [redacted] jaar Jansen naar verwijst, opgesteld door het vorige kabinet, is inmiddels terzijde geschoven door het huidige kabinet vanwege de twijfelachtige onderbouwing en de beperkte wetenschappelijke consensus eromheen. Het is begrijpelijk dat het nieuwe kabinet een heroverweging van dit plan heeft doorgevoerd.

Noodzaak voedselvoorziening bij toenemende wereldbevolking

[redacted] dat de wereldwijde landbouwoppervlakte sterk zou zijn uitgebreid ten koste van de natuur. Hier willen wij graag opmerken dat de wereldwijde oppervlakte landbouwgrond sinds de jaren zestig van de vorige eeuw nauwelijks is toegenomen, ondanks de explosief gegroeide wereldbevolking. In Nederland is het landbouwoppervlak zelfs aanzienlijk afgenomen door de uitbreiding van natuurgebieden, woningbouw en infrastructuur. We vinden dat juist daarom er waardering moet komen voor de efficiëntie van de landbouw, zeker in het licht van de noodzaak om de alsmat groeiende wereldbevolking van voedsel te voorzien, zonder de oppervlakte [redacted] te breiden.

Wat betreft de intensieve veehouderij in Nederland, willen we erop wijzen dat organisaties, zoals de FAO, deze sector juist prijzen voor de efficiëntie in voedselproductie. De intensieve veehouderij verwerkt restproducten uit de voedingsindustrie tot hoogwaardige voedingsproducten voor menselijke consumptie. Ook Jansens opmerking over "zwaar bemest turbogras" roept vragen op,

aangezien de landbouwsector na de negentiger jaren juist veel minder bemest en toenemend inzet op kruidenrijk grasland.

Genuanceerd beeld Nederlandse natuur

Ten slotte willen we de opmerking in de column over de "zwaar zieke natuur" nuanceren. Er zijn diverse rapporten die aantonen dat de biodiversiteit na 1950 tot 1990 sterk is afgenomen, maar dat de natuur sindsdien sterk herstellende is. Het is daarom belangrijk om een gebalanceerd beeld te schetsen en de vooruitgang niet over het hoofd te zien. Volgens meerdere bronnen gaat het goed met de Nederlandse natuur. Het beeld dat de heer Jansen schetst dat er maar een paar soorten zijn, die vooruit gaan en duizenden soorten bezig zijn te verdwijnen, klopt niet. Van de ruim 500 soorten, die zijn geselecteerd om de Natura 2000-gebieden te monitoren, is geen enkele soort uit Nederland verdwenen, maar zijn er vier juist weer teruggekeerd. Slechts een kleine 14% ging erop achteruit, terwijl de meeste soorten vooruit gegaan. De rest bleef min of meer gelijk.

Polarisatie biedt geen oplossing

Wij maken ernstig bezwaar tegen de insinuaties dat mensen, die van inzicht verschillen van de columnist, zelfzuchtige en kortzichtige probleemontkenners zouden zijn. Het debat over stikstof is belangrijk om te moeten bieden voor verschillende visies, zonder dat kritische geluiden bij voorbaat in een kwaad daglicht worden gesteld. Constructieve, op onafhankelijke wetenschap gebaseerde discussie is essentieel voor het vinden van de beste oplossingen voor het behoud van onze prachtige natuur.

Wij hopen dat onze reactie bijdraagt aan een genuanceerde discussie over de staat van de natuur en het beleid dat nodig is om deze te beschermen en te herstellen. Wetenschappelijke discussie is belangrijk dat deze gebaseerd is op zorgvuldig onderbouwde feiten en dat verschillende perspectieven in ogenschouw worden genomen. Het is daarom vreemd dat de NPO een dergelijk narratief uitzendt zonder enige vorm van verificatie. Het is aan de redactie van Vroege Vogels om een adequate rectificatie uit te zenden en lering te trekken uit deze gang van zaken die de luisteraar op een volstrekt verkeerd spoor zet.

Beide deelnemers bij de Stichting Samenleving, Landbouw en Natuur